

„Přijď království tvé!“

Spasitel Ježíš Kristus sdělil svým učedníkům, jak se mají modlit. Tak zazněla modlitba, která se stala jádrem duchovního života každého odevzdaného křesťana. Modlitba, která souzní s prvním přikázáním, vyjadřuje největší křesťanskou naději i podtrhuje vztahy s našimi blízkými. Představuje podobně jako dvě desky zákona, vertikální vztah k Bohu, i horizontální linii k lidem. Vštěpuje do našich myslí dvě největší přikázání, která Spasitel vyslovil. Učí podobně, jako starozákonní rodiče opakovaly svým dětem, hlavní principy víry v milujícího Boha. Tato modlitba je stručná a výstižná. Je možné si představit, co by v našich rodinách znamenala každodenní vroucí prosba v podobě modlitby: „Otče náš ...“ ? Zdá se, že snaha o zmaření základu osobního, rodinného i sborového duchovního života právě v této oblasti, je velmi silná. Katolicismus přinesl bezduché opakování této modlitby a protestantismus na straně druhé, reagoval upřednostněním modliteb vlastními slovy. Slova Ježíše Krista: „Proto se modlete takto:“ jsou stále aktuální a neměnná. Pokud se zařídíme podle Spasitelovy rady: „neříkejte prázdná slova jako pohané ...“ může nám vzorová modlitba našeho Pána přinést velké požehnání.

Proč adventisté současnosti, již nejsou průkopníci naděje o blízkém druhém příchodu Ježíše Krista? Proč o této velké události se již tolik nemluví a nekáže, jako v minulosti? Je možné denně, vroucně, vyslovovat modlitbu Páně a prosit slovy: „Přijď království tvé,“ kdyby tomu člověk nevěřil? A je také možné opravdově se modlit: „Odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům,“ kdybychom udržovali spor v rodině, nebo s našimi bližními a nedokázali se s nimi smířit? Jen člověk s otupeným svědomím by toho byl schopen. Modlitba Páně je prevencí, posilou i našim křesťanským krédem. Vraťme jí pevné místo v našich rodinách v době, která je plná novodobých svodů a klamných cest.

Novodobé svody v rodinách

Př: Věřící žena, která je posilou křesťanského sboru, s úsměvem pronesla: „Někdy si z legrace přečtu horoskop.“

Př: matka, která s napětím prožívá zkoušky své dcery, jí chce povzbudit, proto si vyloží karty. Před zkouškami dceři zavolala, uděláš to, viděla jsem to v kartách. (zkoušky ale neudělala)

Př: mladý muž se upřímně modlil, aby v loterii vyhrál větší částku, kterou chtěl investovat do nákupu Biblí.

Př: studentka si přeložila písemnou práci z pátku třináctého, na pondělí.

Př: při podávání rukou na pozdrav v křesťanském shromáždění, se ruce najednou překřížily. Následovalo rychlé ucuknutí. Z pověřčivosti, nebo ze společenských důvodů?

Př: černá kočka přeběhla přes cestu a křesťan má zkaženou náladu.

Př: zatím se mi stále daří, říká věřící muž a zaklepe na dřevo.

Př: na akcích křesťanské mládeže přibývá účastníků, kteří se vedle své křesťanské víry, zabývají okultismem a magií.

Př: řetězovými dopisy se zabývají i křesťané a přitom věří, že další odeslání jim přinese požehnání.

Př: křesťanská matka vnímá souvislost mezi nemocemi syna a rozbitou soškou, rodinnou památkou, kterou při uklízení shodila ze skříně.

Př: mladá dívka si proto, aby měla úspěch ve škole, bere do tašky oblíbeného plyšáka.

Př: členka církve uzdravuje svýma rukama a ovládá čakry, kterými plyne vesmírná energie.

Těmito skutečnými příklady ze života otvíráme téma, které rozděluje, popouzí i varuje. Naše rodiny nejsou imunní proti těmto praktikám a zabývat se jimi, není nic potěšujícího. Proč je toto téma tolik kontroverzní? Předně věřící lidé si často zjednodušují pohled na tyto skutečnosti tím, že je pouze přičítají Bohu, nebo satanovi. Takový zjednodušující postoj zavání i určitým alibismem, ve kterém jedinec omezuje své uvažování a obhájí své slabosti. Mnozí křesťané bývají pohoršeni tím, že některé alternativní jevy jsou v církvi příliš démonizovány. Jiní by naopak rádi slyšeli jasný hlas, který konkrétně varuje před novodobými svody. Vyjádření k této problematice je ale u některých následujících bodů velmi složité, protože ne všechny můžeme autoritativně umístit na stranu dobra a nebo na stranu zla. Je ale na místě, vyvolat alespoň otazník, který nutí k přemýšlení. Ne vždy je poctivé určit, to je dobré a to je zlé, když znalosti a zkušenosti o dané věci jsou omezené.

Většina disciplín, o kterých zde uvažujeme, a které lidé bezděčně, nebo cíleně provozují, je zahrnuto v oboru psychotronika. Na tento termín se můžeme podívat z pohledu všeználka i z pohledu člověka, kterému nechybí pokora. Porovnejme dvě definice: „Psychotronika je vědní obor, který se zabývá mimořádnými schopnostmi člověka, jež se občas bezděčně projeví, ale které je možné pomocí výcviku stabilizovat a zkoumat laboratorně.“ A druhý citát, připouštějící, že určité jevy nechápeme: „Psychotronika je vědní obor, který se zabývá studiem psychických jevů, jejichž podstata nebyla doposud objasněna.“ Dr. Zdeněk Rejdák, již zasloužilý znalec československého výzkumu v psychotronicě, otevřeně přiznává: „ ...stále jen popisujeme jevy, ale jejich podstaty neznáme.“ Častěji, než termín psychotronika, se v zahraničí užívá název parapsychologie. Para - znamená mimo.

Pokud tedy velmi zjednodušeně shrneme naše uvažování, existují jevy, které:

- a) Jsou vědecky i zkušenostmi prokázané a vysvětlitelné.
- b) Jsou vědecky i zkušenostmi prokázané, ale nevysvětlené, protože kapacita a schopnosti lidského mozku jsou větší, než jsou standardně využívány.
- c) Jsou od Boha, vědecky těžko prokazatelné, ale zkušenostmi prokázané.
- d) Jsou od satana, vědecky těžko prokazatelné, ale zkušenostmi prokázané.

Otázkou ale zůstává, kde končí vycvičené schopnosti člověka a kde začíná vliv sil, které jsou mimo nás. Může se stát, že disciplínu, kterou jsme dříve zařazovali do kuchyně zlého, pod vlivem nových poznatků přesuneme do oblasti schopností lidského mozku. Rozhodování může být velmi složité, protože nezávadnou metodu může používat špatný člověk, nebo charakterní člověk nesprávnou metodou. Nebo naopak špatnou metodu může používat dobrý člověk, nebo i bezcharakterní člověk citlivým a přijatelným způsobem. Jakou cestou se vydat, abychom nepodlehli svodům současné pověřivé společnosti? Obracíme se k Ježíši Kristu a hledáme, ne možná vždy odpověď, tak jak bychom rádi měli na jakoukoliv otázku, ale alespoň orientaci.

Tento dopis byl napsán věřící ženě, která léčila vlastníma rukama.

Přeji krásný den a Boží pokoj, paní x.

Je velmi těžké se společně setkat, protože ne vždy jsem k dispozici já a také vy sama jste často na cestách. Mnohokrát jsem přemýšlel nad vaší činností i nad WEB stránkami, kterými se prezentujete. Dovoluji

si proto napsat několik myšlenek, které mě v souvislosti s vaší činností, konkrétně se způsobem léčení znepokojují.

Nikdo není schopen léčit a uzdravovat, jedině sám Bůh. V Bibli je dostatek příkladů, jak učedníci uzdravovali. Vždy se tak dělo ve jménu Ježíše Krista. Nikdy nepřijali obdiv, úctu, nebo dokonce projev uctívání od lidí pro zázraky, které ve jménu svého Spasitele konali. Vždy obraceli pozornost lidí k J. Kristu. Příkladem může být příběh ze Skutků 14/8-15, kde pověřiví lidé po uzdravení člověka, přejmenovali Pavla a Barnabáše na pohanské bohy. Učedníci učinili vše pro to, aby je lidé neobdivovali. Dokonce byli ochotni pro pochopení, kdo vlastně uzdravuje, riskovat i svůj život.

Nedávno jsem sloužil obřadem pomazáním olejem podle ep. Jakuba 5 kapitoly a všichni přítomní jsme prožili zázračné uzdravení nemocného. Tomu předcházelo důsledné vyznání slabostí a hříchů každého z nás a zvláště nemocného, který má být uzdraven a kazatele, který vkládá ruce, nebo pomazává olejem. Protože jak by mohl Bůh nešťastníkovi odpustit všechny hříchy, (Jak. 5/15) kdyby je předem nevyznal a nelitoval jich?

Tyto zkušenosti jsou prožívány v přítomnosti dvou učedníků, protože tak nás náš Spasitel vyslal, nebo ve společenství církve. Nikdy uzdravení není vynucováno, ale prosíme J. Krista slovy: „Staň se vůle tvá.“ Máme na paměti, že apoštol Pavel také prosil o uzdravení, ale Bůh jej neuzdravil se slovy: „Dost máš na mé milosti.“ (2.Kor. 12/9)

Při těchto zkušenostech uzdravování, prožíváme vždy zvláštní Boží přítomnost. Vyznačuje se pokojem, jistotou, radostí, odpuštěním a novou silou. Po této službě nepřichází vyčerpání a únava, i kdybych se domů vracel po půlnoci. Po takovém setkání s Bohem, člověk vnímá přítomnost J.Krista i v dalších dnech a je naplněn radostí z práce po celé následující týdny. Velmi rozdílná jsou léčení toho protivníka

našeho Spasitele, kdy jsou lidé vyčerpaní, ztrácejí vnitřní klid, mají narušenou psychiku, propadají závislosti a rozkládá se celá jejich osobnost. Následný život pak mají neuspořádaný a rozháraný.

Proto jsem na základě Božího Slova přesvědčen, že léčení a uzdravování musí být provázeno těmito znaky:

1. Vždy ve jménu J. Krista (Jan 14/13-14), ne pouze ve jménu boha, nebo andělů, protože intenzivně pracují i padlí andělé. (2.Kor. 11/14)
2. Vyznání hříchů – pokání.
3. Je ve společenství s věřícími. Nikdy ne izolovaně.
4. S prosbou: „staň se vůle tvá.“ Nikdy v duchu vynucování.
5. Radost z odpuštění hříchů a spasení. Radost z uzdravení, pokud bylo Bohem dáno.
6. Žádné vyčerpaní, únava a nepřírozené stavy.
7. Vždy je vyvýšen J.Kristus a nikdy člověk, i v přítomnosti nevěřících.

Milá paní X, vážím si vašeho zájmu o lidi i vaší snahy pomoci nemocným v jejich problémech. Prosím vás ale, modlete se ve jménu našeho drahého Spasitele Ježíše Krista za způsob, kterým sloužíte. Pokud jste přesvědčena, že je vše správně, nemusíte se obávat po modlitbě k Němu, v jeho jménu, žádných následků v podobě narušení vaší uzdravovatelské činnosti. Pokud ale vše v pořádku není, sama to poznáte a tato zkušenost vás povede blíže ke Spasiteli, který za vás zemřel. Každý z nás prožíváme boj víry, zanechání slabostí a hříchů i radost z odpuštění. Nikdo z nás nemá sám v sobě jistou budoucnost a spasení. Pouze ve spoléhání na milost J. Krista máme společnou naději na vítězství. Všichni jsme na stejné lodi, jsme bratři a sestry a já jsem váš kazatel. Velmi si přeji, abychom všichni dospěli do Božího

království, proto se i my budeme za vás modlit, za váš život a za vaši práci.

Pokoj našeho Pána J. Krista přeje Aleš Zástěra

Čeho se tedy máme vyvarovat? Přijměte tyto řádky jako od člověka – kazatele, který má starost o svěřené lidi a ne jako od odborníka, který se jednotlivým disciplínám aktivně věnuje.

1. Astrologie
2. Grafologie
3. Čtení z ruky
4. Telepatie
5. Jasnovidectví (telegnose)
6. Sugescce
7. Horoskopy
8. Vykládání karet
9. Vykládání snů
10. Vyhledávání znamení
11. Vykládání znamení
12. Věštění
13. Pověrčivost (kočka přes cestu, č.13, apod.)
14. Losování a sázení s modlitbou
15. Hypnóza
16. Akupresura
17. Akupunktura
18. Irisdiagnostika
19. Homeopatie
20. Psychokineze (telekineze)
21. Aura – zkoumání

22. Geopatogenní zóny – zkoumání
23. Proutkaření
24. Používání kyvadla
25. Dermooptické vnímání
26. Amulety a předměty připomínající magickou závislost
27. Magnetismus
28. Řetězové dopisy
29. Ochranné, zavazující a podmíněné dopisy
30. Jóga
31. Magické zaklínání - kletby
32. Magické modlitby - mantry
33. Modlitby bez vzývání osoby J.Krista
34. Zřeknutí se a odstranění knih, kazet, CD, filmů, obrazů, soch s touto tematikou
35. Hudba - nevhodná
36. Televize jako společník (nevhodné pořady)
37. Internet (výběr)
38. Zřeknutí se kontaktu s lidmi podobného zaměření
39. Zřeknutí se míst, která jsou zasvěcena k těmto účelům
40. Zřeknutí se míst, která připomínají tyto praktiky
41. Spiritismus
42. Nekomunikovat se zlým duchem
43. Nevyprávět o zkušenostech s těmito praktikami (jedině po delší době, s modlitbou, bez velkých podrobností a s vyvýšením J. Krista)
44. Nepřipomínat si tyto praktiky v mysli
45. Odejít z prostředí, kde se o nich hovoří
46. Nemluvit v rodině po uzdravení o těchto věcech

1. Astrologie

Vliv slunečních erupcí, gravitace země, nebo měsíce, který způsobuje mořský příliv a odliv, ale i určité působení ostatních planet na člověka je jistě nezpochybnitelný. Hledat ale informace o svém životě a osobní budoucnosti v postavení planet je naprosto scestné.

„Pohanským způsobům se neučte a nebeských znamení se neděste, ačkoli se jich děsí pohané.“ (Jer. 10/2) Není možné slučovat znamení od Hospodina doprovázející Jeho příchod a určená celému lidstvu, s věštěním z planet pro osobní potřebu.

2. Grafologie

Je seriózní vědecký obor, který z rukopisu člověka může sledovat vlivy genetiky, výchovy, prostředí, nebo aktuálních stresů na psychiku klienta. Je ale třeba přemýšlet, jakého grafologa máme před sebou, protože někteří rádoby odborníci hádají a věští věci, které jim písmo již nesděljuje. Takové jednání může vycházet z touhy po naplnění poptávky, ale také spojením s jiným duchovním světem.

3. Čtení z ruky

Pouhé ruce mohou určitě o člověku prozradit některé informace. Přítomnost nemoci, způsob povolání, nebo typ těla. Hledat ale na tak zvané čáře života úspěch, svatbu, pohřeb, nebo počet dětí, je zcela scestné. Věřící člověk se ptá svého Boha a nechává se od něho vézt v důvěře, že na Bohu je, co mu zjeví a co skryje. Záludné je, nechat si i věštit z ruky jen tak pro legraci. Následný život může probíhat bez naprostých komplikací s úsměvným nadhledem nad těmi, kteří před těmito praktikami varují. Pak ale přijde situace, která byla zmíněna při čtení z ruky (nebo v horoskopu). A tehdy se dostavuje tíseň, závislost a postupná ztráta svobody. Aktuálních příkladů je mnoho.

4. Telepatie

Přenášení myšlenek na dálku. Proč matka vzdálená od své dcery je najednou neklidná a cítí, že se něco stalo? Působí na ní Bůh, nebo dcera vysílá nám nepochopitelný signál, který milující člověk vnímá? Nebo zdrojem takového spojení jsou zlé síly? Je toto telepatie? Nebo je přenášení myšlenek na dálku vědomá, cílená, vycvičená, vrozená disciplína, nebo dar? Zdrojů může být více, proto je na místě zvýšená opatrnost. Kdyby každý zavádějící fenomén se prokazoval již na začátku špatným ovocem, to by se nám určitě dobře rozlišovalo. Ovoce ale musí vyžrát, abychom poznali, jestli je špatné, nebo dobré.

5. Jasnovidectví

Schopnost vidět vzdálené věci a děje tak, jakoby jasnovidec byl na místě fyzicky přítomen. Je vůbec možné uvažovat o tom, že člověk může mít takové schopnosti? Pomineme ale tuto otázku. Pro dokonalejší duchovní bytosti není takové vidění žádný problém. Praktickou zkušenost mám s jasnovidcem pouze negativní. Zůstala mi pouze vzpomínka na extatické vytržení a naprostou neúčelnost popisu jevu, který se později ukázal pravdivý a opravdu v popisovaném čase probíhal. Celý jev vzbudil pouze pozornost a strach zároveň. Jak velký rozdíl můžeme vnímat v zázračných projevech Ježíše Krista, které měly vždycky konkrétní účel v podobě pomoci padlým lidem.

6. Sugescie

Zde můžeme v této souvislosti uvažovat i o placebo. Přesvědčit sám sebe, že nesmím zemřít, i když se nacházím v krajní situaci, nebo s diagnózou těžké nemoci, je určitě velmi pozitivní. Vzepjetí všech sil i nepřipouštění si porážky tam, kde by jiní kapitulovali, zachránilo již mnoho lidí. Tak je možné sebe sugestivně přesvědčovat. Placebo je ovšem ve své podstatě lék, který neobsahuje látky pro léčení pacientovy diagnózy a přesto účinkuje proto, že nemocný věří jeho

vlivu. Dokonce ke vzniku placebo efektu pacient nemusí ani léku aktivně věřit, protože stačí, když odevzdaně a pasivně medikament přijímá. Žel, pomocí tohoto efektu lze úspěšně manipulovat lidi a sugescí je možné zbavit své bližní uvědomělého rozhodování. Náš Spasitel si velmi vážil osobního a svobodného rozhodnutí každého člověka. Jeho učení bylo vždy prosto přesvědčováním a manipulací. Při svém působení poskytoval prostor pro volbu stejně tak, jako ji poskytl prvním lidem na počátku.

7. Horoskopy

To je pouze legrace, můžeme slyšet kolem sebe. A možná bychom nemuseli přikládat žádnou váhu snůšce pranostik, lidských zkušeností a určité míry psychologie. A už vůbec nás nemusí děsit názvy zvěrokruhu, podle kterého jsou pojmenována i souhvězdí na obloze. Celý problém horoskopů možná není ve vlastním horoskopu, ale v lidské zvědavosti, znát budoucnost, nebo mít aspoň příslib, že následující den dopadne dobře.

V době, kdy jsem o Božím Slově neměl žádné tušení, u mě zvítězila zvědavost a přečetl jsem si horoskop, konkrétně obsáhlý výklad znamení, ve kterém jsem se narodil. Výsledek byl v podstatě totožný se čtením z ruky, které jsem tehdy nevyhledal, ale souhlasil s výkladem. Správně byla určena moje oblíbená barva, lékařská diagnóza, studium hudby i koníček v podobě architektury. A pak jsem se dočetl, že budu mít dvě děti. Všechno to znělo přívětivě a nekomplikovaně do doby, než se nám narodilo třetí dítě. Lékař nám vytkl, že máme třetí dítě, protože vzhledem ke zdravotnímu stavu manželky, by nám doporučoval maximálně dvě. A když jsem naše maličké dítě s neznámou diagnózou, nesl přes vrátnici Vítkovické nemocnice v Ostravě, nemohl jsem se ubránit myšlence, neměli jsme mít pouze dvě děti? A moje důvěra v Boha zápasila s předpovědí,

kteřá mě po letech zaskočila. Kdybych tehdy na počátku byl věřící, věděl bych, že křesťan se dotazuje svého Hospodina a nehledá uspokojení své zvědavosti v pochybných technikách. Závěrem stojí za zmínku, že se s manželkou radujeme ze čtyř zdravých dětí.

8. Vykládání z karet

První polistopadový ministr vnitra Richard Sacher, nechal hledat pachatele teroristického výbuchu na Staroměstském náměstí v Praze, prostřednictvím jasnovidců, vykladačů karet, věštců a jiných senzitivních lidí. Tehdy se rozdělila členská základna Československé strany lidové, které byl pan ministr členem, na dva tábory. Jedna strana odůvodnila své zamítavé stanovisko textem z Deuteronomia, z 18 kapitoly a 10 - 12 verše: „Ať se u tebe nenajde, kdo by svého syna, či dceru provedl ohněm. Stejně tak žádný věštec, jasnovidce, hadač, čaroděj, zaříkávač, vyvolávač duchů, věštkyně, ani ten, kdo se radí s mrtvými. Každý kdo páchá něco takového, je pro Hospodina ohavný. Právě kvůli takovému ohavnostem je Hospodin, tvůj Bůh, před tebou vyháněn.“ A druhá strana se hájila slovy, proč by R. Sacher nemohl hledat pachatele i těmito lidmi, když policie zatím nikoho nenašla. Otázka zní, který pohled dvou táborů v ČSL, bychom přijali my?

9. Vykládání snů

Sny mohou pocházet z přirozeného ukládání informací do podvědomí tak, že se střetávají nové informace i staré dlouhodobě uložené. Zdá se, že to co se nám dostalo přes den do operační paměti, se ukládá ve spánku na harddisk a při dobré defragmentaci vznikají sny, se svými typickými zmatky. Sny ale také mohou pocházet od Boha i od toho zlého. Mnoho odevzdaných křesťanů může vyprávět své zkušenosti se sny, nebo viděním. Často nedokázali určit, jestli se jednalo o sen,

který zaznamenali ve spánku, nebo o vidění, které přichází v bdělém stavu. Všichni ale byli zajedno v tvrzení, že Bůh oslovuje a vede především prostřednictvím Božího Slova a sen, nebo vidění, je zkušenost spíše ojedinělá. Výklad při takovém zážitku je měřen vždy Písmem a všeobecně platí, že Bible prověřuje zázraky i zkušenosti a ne aby zázraky a zkušenosti prověřovaly Písmo Svaté. Máme se tedy varovat všeho, co je v rozporu s inspirovaným textem. Je jisté, že sen, jako prostředek používaný často od Boha ve starozákonní době, je stále zneužíván právě proto, že je mu přiřítána důležitá sdělovací moc. Spolu se zvědavostí se pak stává zotročujícím nástrojem lidského života.

10. Vyhledávání znamení

Je aktuální všude tam, kde lidé touží po rychlém řešení a projevují nedostatek trpělivosti. Zpravidla ten, kdo má naspěch, je satan. On je mistr zkratk. A zjednodušení nabízel zde na zemi i Spasiteli Ježíši Kristu. I když se nám často zdá, že je třeba spěchat v rozhodování na křižovatkách života, není to většinou pravda. Pokud věrný křesťan spoléhá na Boha, naskytnou li se ojediněle okolnosti, kdy je třeba rázně a rychle jednat, bude mu pomoc v pravý čas dána. Stvořitel je původcem mnohých znamení a věrnému člověku je ochotně poskytne v pravý čas, ale jak často se stává, že křesťané vyhledávají znamení a přímo je vytvářejí, nebo dokonce diktují. Tím často omezují způsob odpovědi, kterou mají od Pána obdržet. Určitě neobstojí odvolávání se na starozákonního Gedeona, který se nacházel ve výjimečné situaci. A takřka vždy se zapomíná na důvod, proč si dával znamení. Všimněme si, jaké cíle sledují znamení, která si dnes lidé určují?

11. Vykládání znamení

Člověk dvacátého století chtěl všechno dokázat a vědecky odůvodnit, ale člověka současnosti již tolik nezajímají důkazy, ale jestli daná věc funguje. Pokud ano a pokud přináší užitek, ztrácí zábrany jí využít, i když nezná zdroj a dlouhodobé důsledky. Člověk bojící se Boha, se ptá po původu znamení a hledá odpověď v knize knih. Je velmi opatrný ve výkladu původu, když je nejasný a stejně zdrženlivý je ve výkladu, co daný jev znamená. Někdy je lépe nevytvořit si názor, zůstat v otaznících a zůstat v hledání, které někdy již samo o sobě může být cílem. Ukvapeným přijetím nejasného, mohu ublížit sobě a rázným odmítnutím mohu ublížit druhým. V neuzavřeném procesu ale mohu pomoci k hledání ostatním lidem.

12. Věštění

Není prorokování, které je věrohodné a čas prověřuje jeho splnění. Věštění poznáme podle toho, jestli se splní. Jeden muž zastavil stopařovi, který mu řekl, že až pojedou zpátky, poveze mrtvolu a za rok bude světová válka. Mrtvolu nakonec opravdu vezl, protože zraněný chodec po autonehodě, mu v autě zemřel, ale válka se do roka nedostavila. Zkusme si představit, jaký rok prožíval tento muž. Samozřejmě jej ovlivňovalo to, čemu v životě věří, jaký má temperament, výchovu a další vlivy. Slyšel ale věštbu, kterou si nevyžádal. Ta svědčí o tom, že kolem nás jsou síly, které by si přály nás zotročit. Díky Bohu, že nás ochraňuje před takovými lidmi, a když se s nimi setkáme, tak dává sílu, abychom jim mohli čelit. Ne vždy je možné dobře rozeznat, co je prorokování podle Bible a co je věštění, odhadování, nebo li falešné prorokování. Poznáme to znovu po ovoci, na které si ale někdy musíme poznat. Do té doby platí pouze „čekat.“

13. Pověřčivost

Provází nás celými dějinami světa a v současnosti, kdy jsme očekávali, že bude na ústupu, prožívá nový rozmach. Víra vychází z důvěry v Toho, který nikdy nezklamal. Pověřčivost se opírá o neskutečné souvislosti mezi jevy a věcmi. (černá kočka přes cestu, číslo 13, kominík, sanitka, klepání na dřevo a další) Když se potom člověk stává citlivým a později závislým na těchto jevech a předmětech, není problém zneužít tyto prostředky k ovládnutí nešťastníka.

Jedné ženě zemřel manžel a po pohřbu se mi svěřila, že týden před smrtí slyšela každý večer, jak tklivě houká sýček. Velmi rozrušená a citlivá, vnímala všechno kolem sebe. Její dcera mě ale v nepřítomnosti matky řekla, víte, ten sýček je slyšet každý večer a ne teprve teď.

Velmi citliví a zneužitelní, jsme každý z nás v době duševního a emocionálního vyčerpání. Jsme schopni vnímat věci, které jindy opomíjíme. A protivník Ježíše Krista se neostýchá zneužít lidské slabosti v nejtěžších chvílích života. Ochrana spočívá pouze ve Spasiteli, který nedovolí, abychom byli zneužiti, když k němu voláme. Zlehčovat tyto věci může pouze ten, který ještě nezachraňoval nešťastníky, propadlé těmto praktikám, kteří vyprávějí, jak nevinně a humorně, jejich cesta začínala.

14. Losování a sázení s modlitbou

Na počátku byla pro lidstvo určena práce, která měla být zdrojem obživy. Z tohoto pohledu stojí za úvahu, co to je práce, která je doprovázena i určitou námahou a která přináší užitek i rozvoj osobnosti pracovníka i jeho okolí. Adventní průkopníci byli varováni před sázením na koňské dostihy. Současné losování, sázení a hráčství

je ale stále na vzestupu, dokonce i mezi křesťany. Lidé s diagnózou gamblerství si svojí závislost nepřipouštějí, i když se jim rozpadá vlastní osobnost i rodina. Někteří křesťané jsou ochotni i modlit se za výhru, kterou údajně věnují na bohubilé účely. Pracuje Pán těmito způsoby? Může požehnat takové nabytí peněz? Jaký je rozdíl mezi snahou nabytí výhru a přijetím nahodilé výhry? Jsou některá střediska církve postavena z výher v losování a sázení? Z jakých zdrojů pochází krytí projektů církve? Unesli by odpovědnost a splnili by sliby Bohu ti, co vyhráli větší částku? Jakému pokušení jsou vystaveni?

15. Hypnóza

Alternativní medicína nabízí nestandardní a netradiční způsoby léčení. Mnozí křesťané, ale i odborníci, zastupující klasickou medicínu, ji nepřijímají, nebo ji vnímají jako terapii druhé kategorie. Do alternativní medicíny patří metody naprosto zavrženíhodné, otazníkové i zcela bezproblémové. Proti například bylinné léčbě, muzikoterapii, nebo klasickým masážím neslyšíme vesměs výhrady. Jak to je s hypnózou? Patří ještě mezi alternativní metody, nebo již zdomácněla v klasické medicíně? Je provozována lékařem, psychoterapeutem, kouzelníkem na veřejném představení, nebo v uzavřené společnosti na esoterickém setkání? Proč je člověk uváděn do hypnotického spánku? Kdo provádí hypnózu? Jaký je psychický stav pacienta? Jaké jsou odborné, ale i morální kvality hypnotizéra? Kolik terapií hypnózou pacient podstoupil? Intenzita hypnotického působení může mít podobu jemného působení v podobě televizní obrazovky, až po stav naprostého nevědění, kdy bez pomoci terapeuta se pacient nemůže probít. To znamená, že mozková centra pro svobodné rozhodování, logiku a srovnávací úsudek jsou pouze jemně zasažena a jedinec může přerušit působení. To se týká například televize, proto odborníci doporučují divákům po skončení relace, rozebrat pořad a zaujmout k němu stanovisko. Zvláště se to

týká dětí, které snadno prožívají svoje emoce a nechávají se unášet dějem ve filmu. Pokud se na tuto vyváženost nedbá, předáváme do společnosti nového konzumenta, který obtížně vzdoruje negacím současné společnosti a má problém vyjádřit své „ne“ spotřebnímu způsobu života. Při opakované hypnóze jsou určitá centra mozku utlumena natolik, že po uvedení zpět do normální činnosti, jedinec nemusí mít stejnou motivaci pro výkon a dosažení cíle.

Spolužačka na hudební konzervatoři, která opakovaně byla léčena hypnózou z důvodu těžké trémy při vystoupení, zjistila na sobě po terapii ústup strachu před vystoupením, ale snížila se její motivace, podat profesionální výkon. Prostě, jakoby jí to bylo jedno. Jiná spolužačka po jednorázové hypnóze, nemohla odejít z místnosti, vnímala stále pohled hypnotizéra, prožívala pocit pronásledování, závislosti a následně nemohla několik nocí spát. Jeden lékař léčící hypnózou na psychiatrické léčebně, se shovívavě usmíval, když slyšel mé pochybnosti o této terapii a obrátil se na mě s argumentem: „co byste řekl na to, když jsem hypnózou vyléčil pacienta, který má nyní původní diagnózu zcela negativní?“ Zeptal jsem se ho, jak je nyní psychicky vyrovnaný, jak je úspěšný v práci a jak má spořádanou rodinu? Dodnes neznám jeho odpověď, protože tehdy úplně změnil téma hovoru.

Je jistě možné uvádět příklady vyznívající pro hypnózu kladně, zvláště když terapie nebyla dlouhodobá a pacient disponoval silnou životní motivací ve více oblastech života. Jsou ale i případy velmi rozporuplné. Způsobil by někdy Ježíš Kristus oslabení, otupení, nebo až vypnutí mozkového centra člověka tak, že se nebude moci rozhodovat? Spasitel si velmi cenil svobodného a uváženého rozhodnutí, založeného na zdravém úsudku, v souladu s Božím Slovem. Jako nikdy sebe neotupil ničím, co by omezilo jeho rozhodování, tak chránil tuto přednost, která byla dána člověku i u

druhých za každých okolností. U jeho odpůrce vnímáme opak. U něho nalézáme silnou motivaci po oslabení a posléze ovládnutí lidské mysli. Ať každý svobodně přemýšlí o uzdravování J. Krista a také o rozdílu mezi hypnózou, spánkem a celkovou anestezií člověka na operačním sále i jaké důsledky následně přináší tyto tři stavy.

16. Akupresura

Jeden muž, unavený z dlouhé práce na počítači, při které se projevila migréna, se hlavou opřel o radiátor. Ten jej nejvíce tlačil v bodě nad kořenem nosu. Po chvíli si ke svému údivu uvědomil, že migréna ustoupila. Působení tlaku na určitá místa na těle paralyzuje bolest a jak někteří tvrdí, i léčí. Zkušenosti s akupresurou nejsou jednoznačné a vzbuzují oprávněné otázky, jedná li se o léčbu. Způsob terapie v podobě tlaků na určitá místa, v člověku možná nevzbuzuje obavy, ale vnímavého badatele oprávněně napadá souvislost s další metodou, před kterou je třeba již důsledně varovat.

17. Akupunktura

Je založena na vpichování jehel do určitých míst (meridián) na těle pacienta. Tato místa jsou nazývána vesmírné dráhy, elektrické dráhy, čakry, spoje nervové soustavy, kanály vesmírné energie, dráhy jing a jang a další. Mezi lékaři, léčiteli a terapeuty není shoda v názvech, ani v popisu meridián a v hloubce jejich zavádění. Jiní odborníci tvrdí, že pravidla této staré východní medicíny, jsou naprosto jasně dána. Mnohé ženy podstoupily obdobu akupunktury v době, kdy si nechaly propíchnout uši za účelem nošení náušnic. Některým ustoupily migrény, jiným se projevily žaludeční obtíže, záněty a další vedlejší účinky. Jsou pacienti, kteří akupunkturu chválí, jiní svědčí, že nepřinesla zlepšení a jiní tvrdí že po terapii se dostavilo zhoršení. Lidské ucho má nejvíce bodů, pro zavádění jehel, méně je na těle a trochu více na chodidle. Každý člověk má naprosto jiný tvar ucha a při

zavádění jehly velmi záleží na přesném místě vpichu. Sice zaznívají argumenty, že místo vpichu je širší, ale ucho a zvláště ušní lalůček velkým prostorem nedisponují. Proto jsou tak rozdílné reakce pacientů zvláště v zavedení jehel do ucha.

Nelze popřít, že akupunktura funguje, i když otazníkem zůstává, jestli to, že něco funguje, je dostatečným argumentem pro přijetí jakékoliv metody. Nezanedbatelné je hledisko duchovní. Jing a jang představuje dvě duchovní síly dobra a zla, které se údajně navzájem potřebují a pokud jsou udržované v rovnováze, zůstává člověk zdravý. Akupunktura údajně dokáže vrátit tyto dvě vesmírné síly, nebo energie zpět do harmonie. Křesťan nemůže přijmout tvrzení, že Ježíš Kristus, představitel dobra, se nalézá v rovnováze a na stejné úrovni s představitelem zla, satanem. Postavení nepřítelů spasení je v Božím Slově jasně dáno a jeho závěr je popsán v knize Zjevení.

18. Irisdiagnostika

Určuje diagnózu z očí. Oko je otevřeným oknem do člověka a zrcadlí fyzický i psychický stav pacienta. Problém začíná při odborných seminářích irisdiagnostiků, kdy při obrazové prezentaci zvětšeného oka, jsou vysvětlovány projevy nemocí z rozdílných částí oka. Nakolik je tedy tato metoda seriózní, když určování nevychází ze stejných příznaků? Jak může být tvrzeno, že diagnóza je určena z oka, když často pohovor s pacientem, psychologický přístup a znalost bylin, se stává určujícím prostředkem pro stanovení následné léčby. Terapeut může mít citlivý přístup k pacientovi, ale metoda, kterou prezentuje, vzbuzuje oprávněné k otázkám.

19. Homeopatie

Dá se shrnout slovy: „Nic léčí.“ Homeopatický lék je tak naředěný, že v něm nezůstává již nic z původní látky, která by mohla projevat nějakou účinnost. Budeme-li přesní, tak existují homeopatické léky,

kteře ještě nějaké mizivé procento původní látky mají, ale nejlepší homeopatické léky, v sobě nemají prakticky nic. Přesto tyto léky léčí. Ovšem ne každého. Výsledky jsou velmi rozdílné, v porovnání například s klasickými antibiotiky, která zabírají každému, pokud na ně není navyklý a proto potřebuje silnější druh antibiotik. Protože v homeopatickém léku není nic, nemůže takový lék pomáhat, ani škodit. „Nic“ takovou moc nemá. Velkou moc ale má naše psychika, která se spolehne na takový lék. Tím, že preparát přijmeme, dokazujeme, že věříme v moc toho „nic.“ Tedy výsledný efekt není v léku, ale v našem vztahu k tomuto léku. Ani tímto tvrzením jsme ale nic nevyřešili, protože homeopatický lék může zabrat u dítěte, které nemá žádný vztah, ani názor k danému medikamentu a neuplatňuje ani efekt placebo. Co tedy pomáhá léčit?

Před pár desítkami let by bylo krajně podezřelé věřit něčemu, co není vědecky a logicky dokázáno. V současnosti lidem pro přijetí stačí argument, že něco funguje. Křesťan se ale pouze neptá, proč něco funguje, ani nepřijímá různé jevy jen proto, že fungují, ale zajímá jej také, kdo za jevem stojí. A když si není jist zdrojem a příčinami, zaujme ostražitý postoj. Hledejme tedy odpověď každý sám. Za zamýšlení stojí fakt, že jako Bůh uzdravuje, tak i ten zlý se snaží uzdravovat. Podporuje nemoci, které si často přivodíme sami a pak je za zvláštních okolností odjímá. Není náhodou, že lidé, kteří obhajují homeopatickou léčbu, jsou citliví a otevření na přijímání dalších projevů ze seznamu, který zde uvádíme. Cílem těchto slov určitě není označit každého lékaře, který podává homeopatika za služebníka zlého. Stejně jako nelze nařknout klasického lékaře, že je spolčen se silami zla, když pacientům podává množství léků s katastrofálními vedlejšími účinky.

20. Psychokineze (telekineze)

Zvedání a přenášení předmětů je způsoben silou vědomí, myšlenek, nebo pochází z jiného nadpřirozeného zdroje? Lze u Ježíše Krista a jeho učedníků, najít obdobu takových praktik? K jakému účelu slouží psychokineze? V době svého ateizmu jsem nechápal, proč takové možnosti, které nabízí psychokineze, nejsou využity pro dobré věci, třeba v oboru stavebnictví. Zatím se ale tento fenomén nejčastěji vyskytuje na spiritistických seancích. Přijměme místo popisování a měření tohoto jevu fakt, že z lidského hlediska je tento projev zatím nevysvětlitelný.

21. Aura – zkoumání

Vyzařuje člověk kolem sebe nějaké fluidum? Je pravdou, že charakterní lidé mají kolem sebe výraznější auru? Je záření (můžeme-li to tak vůbec nazvat) silnější u jedince, který intelektuálně intenzivně pracuje? A co teprve měření (dá-li se hovořit o měření) jedince, který je věřící? Údajně je obklopen velmi výraznou aurou. Ale pojďme ještě dál. Bible (která je mrtvým předmětem) je prý obklopena velkou aurou, na rozdíl od ostatních knih. Nemusíme pochybovat o tom, jakou auru naměří Mohamedáni kolem Koránu, nebo spiritisté kolem esoterických knih. Auru bychom neměli slučovat s diskrétním prostorem kolem člověka, který je třeba ze společenských důvodů respektovat a jehož narušení lze tolerovat pouze někde ve výtahu, nebo v městské hromadné dopravě. I tam ale každý člověk řeší narušení diskrétní zóny alespoň tím, že se dívá na něco vzdálenějšího. Nikdo určitě nepopírá, že lze vycítit napětí, hněv, nebo pohodu z druhého člověka. Je otázkou zkoumání, jak třeba chemie ovlivňuje vztahy mezi lidmi, ale každý uvážlivý člověk může vnímat, že existuje jakási pomyslná hranice, za kterou bychom již neměli jít. Určitě pak nemůžeme jako křesťané přijmout, že mrtvé předměty mají jakousi

moc, kterou vyzařují. Nic není svatého, ani klatého samo od sebe, ale jedině ve vztahu k Bohu, nebo ve vztahu k tomu zlému, mohou být lidé, věci i místa zasvěceny. Nic nemá moc samo od sebe a nic nemůže křesťana a naše rodiny samovolně pozvednout, nebo ohrozit.

22. Geopatogenní zóny

Údajně si ani zvíře neudělá hnízdo v místě, kde taková zóna probíhá, na rozdíl od člověka, který zde postaví dům a umístí v inkriminovaném místě i svoji ložnici. Ponecháme odborníkům, ať zkoumají vlivy zemského magnetizmu i prostupnost jednotlivých vrstev půdy a hornin. Zkusme se ale zamyslet nad rozporuplnými příběhy jednotlivých lidí. Muž, který měl problémy s nespavostí i s bolestmi zad, přemístil na doporučení postel a od té doby se cítil dobře. Ženě, která neměla žádné neduhy, bylo oznámeno, že spí na takové zóně. Od té chvíle se u ní projevovaly zdravotní problémy. Když na radu psychotronika přemístila postel, neduhy ustoupily. Jinému člověku bylo doporučeno, že nemusí stěhovat postel, ale stačí pod matraci umístit allobal. Další odborník jmenovanému sdělil, že toto opatření nestačí, protože fólii je třeba po jednom měsíci deaktivovat. Manželům, kteří s důvěrou přestěhovali ložnici, aby si zajistili klidné spaní, bylo po čase sděleno, že geopatogenní zóna není statická, ale její tvar se mění.

Myslím, že tento výčet příkladů je dostačující k tomu, aby čtenář zaujal přiměřené stanovisko. Kabaret těchto příkladů ovšem v žádném případě nenaráží na seriózní zkoumání vlivu geopatogenních zón.

23. Proutkaření

Je známo, že například kardiaci, revmatici a pacienti v poúrazovém stavu, lépe vnímají změny počasí. Je předpoklad, že určití lidé jsou citliví i na změnu podloží, které je pod námi. Do jaké míry lze

fenomén proutkaření vysvětlit racionálně a od kterého bodu se tohoto projevu máme obávat, je velmi otazníkové. Pokud jsou například někteří lidé schopni najít vodu, proč ji jedni hledají proutkem, jiní virgulí, další svařovacím drátem a jiní pouze rukama? Proč, když takový člověk hledá vodu a virgule mu kroutí ruce, které jej z hledání bolí, jen pomyslí na to, aby se nástroj ohýbal opačně a hned se tak stane? Nejsou to zvláštní přírodní zákonitosti? Z jakých příčin někomu proutek nereaguje, ale stačí malý dotek na jeho ruku, od zkušeného proutkaře a virgule mu vyvrátí ruce? Proč pokročilí hledači zdrojů vody, již ani nechodí na pozemek a najdou zdroj s pomocí mapy, nebo dokonce i bez ní? Postřehli jsme někdy, jak se mění psychika člověka a následně rozpadá osobnost člověka, který se těmito věcmi zabývá? Po pravdě řečeno, znám lidi, kteří občas najdou sousedovi vodu a rodinu i osobní psychiku mají standardní. Kde je ale hranice, kam až člověk může zajít a kde začíná svět neznámých a destruktivních sil? Není lépe, když potřebujeme najít na pozemku vodu, pozvat si geofyzika?

24. Používání kyvadla

Kdysi jako studenta, mě zajímaly tatvické hodiny a siderické kyvadélko. Přál jsem si být úspěšný a vyvarovat se doby, kdy nebudu mít štěstí. Dnes jsem vděčný, že jako nekřesťan, jsem byl uchráněn od tohoto otroctví, od věštění z pohybu kyvadla a vymezování dnů, kdy budu úspěšný ve studiu, nebo kdy se mám vyhnout zkouškám.

25. Dermooptické vnímání

Věštění budoucích událostí z doteku rukou na fotografii člověka, snad není třeba více komentovat.

26. Amulety a předměty, připomínající magickou závislost

Předně si vymežeme předměty, které nám darovali naši blízcí, nebo předměty, které připomínají nějakou významnou událost v našem životě. Pokud si je nebereme jako talisman, nebo amulet ke zkouškám ve škole, za účelem úspěchu při zdolání těžkého úkolu, nebo jako ochranu při daleké cestě, nebo pobytu v nemocnici, pak je náš vztah k těmto věcem v pořádku.

Jedna žena shodila při uklízení dřevěnou africkou masku. V následující dny si uvědomila, že dcera neudělala zkoušky ve škole a druhá dcera onemocněla. Kousky rozbité masky proto vysbírala z popelnice, pečlivě slepila a umístila zpět na původní místo. Když dcera v novém termínu zkoušky složila a druhá dcera se uzdravila, věnovala tomuto amuletu přehnanou péči. Její hluboce věřící muž byl neúspěšný, když se snažil své ženě vysvětlit, že dcera je opakovaně neúspěšná při zkouškách a druhá dcera je často nemocná. Žena si nenechala souvislost mezi maskou a životními epizodami vymluvit. Modla nic není a nemá žádnou moc, ale pokud jí nějaký vliv přisuzujeme, otvíráme se vlivu démonských sil. Následný život jsme potom terorizováni věcmi, kterým přikládáme mylné a nesmyslné souvislosti. Takoví lidé pak mohou být znepokojováni naprosto nezávadnými věcmi jako je soška malého Budhy v místnosti, dřevěný totem, orientální čaj a další předměty, oživující jejich pověřivost. Zajímavá je v této souvislosti četba 8 kapitoly prvního dopisu apoštola Pavla ke Korintským.

27. Magnetismus

Magnetické pole ovlivňuje člověka s určitostí, ale toto tvrzení by nemělo otevřít dveře k víře v magnetické náramky, magnetické amulety, nebo magnetické podložky. Vliv těchto předmětů při tak

nízké intenzitě magnetického pole je mizivý, v porovnání s vlivem jiného záření, pocházejícího z mobilních telefonů, počítačů, nebo mikrovlnných spotřebičů. Můžeme ale slyšet zaručené zprávy, jak například magnetický náramek pomáhá stabilizovat krevní tlak. Pokud takový pacient zůstane pouze u víry v blahodárný účinek tohoto předmětu, je otázkou, jestli mu hrozí nebezpečí nevhodné závislosti. Problém začíná ve chvíli, kdy vnímavost pacienta otevírá cestu k přijetí dalších rozporupnějších léčebných metod.

28. Řetězové dopisy

Mohou obsahovat pozitivní tematiku a používat i texty Božího Slova. Samy o sobě nemusí být závadné, ale když projevíme obavu přerušit jejich řetěz, aby nám to nepřineslo něco nepříjemného, začínáme přisuzovat nějaký vliv ne obsahu, ale způsobu, kterými jsou zasílány. Tato obava nemá nic společného s tím, že nechci zklamat své známé, kteří dopisy zasílají. Když v zasílání pokračuji a motivací je povzbuzení ostatních, není v celém systému nic závadného. Pokud ovšem přikládám váhu vlivu, kolika dalším lidem znění dopisu zašlu, tam začíná problém v podobě pověřivosti. Tyto dopisy ale na čtenáře ještě nemají tak velký vliv, jako:

29. Ochranné, zavazující a podmíněné dopisy.

Na první pohled to vypadalo pěkně, když jedna žena dostala osobní dopis, který vypadal jako psaný rukou, v českém jazyce, s křestním oslovením, od známé francouzské věstkyně Maria Duval. Celá rodina byla zneklidněna tím, kde získala tato věstkyně adresu a jak může popisovat věci, které opravdu odpovídaly skutečností z osobního života. V dopise byly obsaženy podmínky, co má adresát udělat, aby si zachoval štěstí a úspěch v životě. Nebylo jednoduché přesvědčit tuto ženu, aby dopis zničila a nenechala se jím znepokojovat. Rozumem naprosto chápala, že akceptováním tohoto dopisu, by se

dostala do víru závislosti, ale na straně druhé cítila, že zničením textu, by na sebe i svou rodinu mohla uvalit neštěstí. Byla to zkouška víry, ve které obstála a získala ztracený pokoj. Pro mnohé lidi je ale takový příběh úsměvný, protože nikdy nic takového neprožili a sami jsou přesvědčeni, že by v podobné situaci bez problémů obstáli.

Ochranné, zavazující a podmíněné dopisy, ať jsou určeny pouze jednotlivci, nebo mají řetězový charakter, jsou velmi nebezpečné. Žel, nevinné řetězové dopisy, mohou adresáty připravovat na přijetí budoucích podmíněných dopisů. Náš zápas není často veden pouze s pozemským nepřítelem, ale s duchovními silami temnosti.

30. Jóga

Pravidelně jsem každé ráno v 5.30 hodin vstával a cvičil sestavu „Pozdrav slunci“ a sérii ásán Svámího Šivanandy. Cvičil jsem ji do té doby, než jsem zjistil, že jde více než o zvyk a měl jsem problém se sestavou „s uctíváním“ skončit. Při četbě literatury o józe, můžeme najít doporučení, abychom si našli svého guru (svého učitele). A ten nemusí být konkrétním člověkem, se kterým se setkáváme. Můžeme se duchovně napojit na neznámého učitele někde v daleké Indii. Na co všechno se může člověk duchovně napojit? Neměli bychom dobře znát svého Mistra? Jsou lidé, kteří stále věří, že určitou část jógy, zaměřenou na tělesné cvičení, zvanou „hathajóga“, lze oddělit od původního hinduismu. I pouze samotné cvičení má zvláštní vliv na psychiku člověka. Smířlivě lze dodat, že určité vytržené cviky (polohy – ásány) z ucelených sestav, jsou vhodné třeba na bolavá záda a jiné neduhy, ale komplexní sestavy nelze doporučit. Zdá se, že lidé cvičící hathajógu i pravidelně, bez odborných sestav, bez duchovních cvičení a bez uplatňování celkové filosofie jógy (jejichž autory z pochopitelných důvodů neuvádím), nemají trvalé problémy. Otázkou ovšem je, s jakými lidmi se při této aktivitě setkávají.

Pokročilí jogíni jsou z počátku velmi vstřícní, přátelští a otevření všem náboženským směrům. Pokud ale křesťan nadále vyznává biblické: „Já jsem cesta, pravda i život,“ stávají se nekompromisní i agresivní.

31. Magické zaklínání

Magické zaklínání je možné ztotožnit s kletbou. Jako je možné na někoho svolávat požehnání na modlitbě, tak je možné svolávat zlé a zaklínat někoho, při vzývání nepřítele spasení. A jako je možné volat k Bohu, aby někoho ochraňoval, tak je možné vzývat zlého, aby se třeba naboural autem. Takové jednání se nemá podceňovat.

Když jsem byl proklet a bylo mi určeno, že nedožiji rána, nebyl to příjemný pocit. Byl jsem vděčný za modlitební skupinu, která mě odevzdala Bohu. Byla to výzva, abych se nepoddával pocitům, ale upnul se na zaslíbení našeho Spasitele. Celou noc jsem spal dobře a ráno se svěží probudil. Bez Ježíše Krista, by to ale nebylo možné.

32. Magické modlitby – mantry

Jedná se o zaříkávací formulí, která se opakovaně vyslovuje s přesvědčením, že přinese kýžený výsledek v podobě božího požehnání, soustředění s následnou sugescí, nebo extází. Samotná mantra je zjednodušeně řečeno, kouzelnická formule, po které má následovat vyplnění prosby, nebo příkazu. Žel, i někteří křesťané vnímají modlitbu jako kouzelnickou formulí, po které bude následovat vyslyšení. Ještě nedorostli k tomu, aby se nechali vézt Hospodinem, ale rádi by naopak sami Boha vedli, ba dokonce manipulovali. Svět je plný zmatených modlitebníků, kteří se, jak sami tvrdí, upřímně modlili, ale vyslyšení se nedočkali. Další věřící opakují modlitbu „Otče náš“, formulí „Zdrávas Maria“ „Hare Krišna“ nebo jiné opakované prosby vlastními větami v domnění, že budou právě pro tento svůj způsob vyslyšení. Je velký rozdíl, mezi matkou, která neustále předkládá své nemocné dítě Bohu a člověkem, který spoléhá

na to, že bude vyslyšen z důvodu bezduchého opakování. Cílem modlitby není emotivní, až extatický prožitek. Cílem není ani přednesení diktátu, ať již racionálně složeného, nebo bezduše a bez pochopení opakovaného.

Apoštol Pavel na adresu Korintských řekl: „Ano, budu se modlit duchem, ale budu se modlit i myslí. Budu zpívat duchem, ale budu zpívat i myslí.“ (1.Kor.14/15) Byla to vyvážená slova v protikladu se známým výrokem Platóna: „Extáze je tím dokonalejší, čím méně se uplatňuje rozum.“ A zdá se, že prožitek, nebo dokonce extáze, je v současnosti znovu v kurzu. Dvacáté století bylo prodchnuto racionalitou a dokazováním i v křesťanské víře. Současné století je charakteristické prožitkem a znovu také i v křesťanské víře. Není snad často slyšet pouze o nutnosti vztahu k Ježíši Kristu?

33. Modlitby bez vzývání osoby Ježíše Krista

Modlil jsem se spolu s mladým mužem, který vynikal v disciplíně bojového umění. Jeho výkony byly nadpřirozené a lidsky nepochopitelné. Když se on sám začal modlit ke svému bohu, necítil jsem se dobře a po určité chvíli jsem pochopil, že vzývá satana. Vícekrát jsem byl svědkem modliteb, kdy lidé jiného ducha nevzývali Boha ve jménu Ježíše Krista, a když se o to snažili, nebyli schopni jméno Ježíše Krista ani vyslovit. Určitě nelze tvrdit, že vyslovení jména našeho Spasitele, je již dostačující, jako ochrana. Stejně nelze přemýšlet tak, že když jméno Ježíše Krista zrovna nevyslovíme, je modlitba nepřijatelná. Máme ale být hluboce přesvědčeni, že naše spojení s nebem, je způsobeno jenom díky prostřednictví Božího Syna. Vždyť sám Ježíš nás ujistil: „Když mě budete o něco prosit v mém jménu, já to udělám.“ (Jan 14/14)

34. Zřeknutí se, a odstranění knih, kazet, CD, filmů, obrazů a soch s touto tematikou

Mnohé předměty, které nemusí lidi bez zkušenosti s duchovní závislostí vůbec znepokojovaly, je třeba důsledně odstranit. Je to podobné, jako s abstinujícím alkoholikem, který se drží v bezpečné vzdálenosti od hospody a bývalých kumpánů. Každý kontakt s bývalým prostředím, může být pro něho zničující. Zatím co abstinenta se takové radikální řešení vůbec netýká. Dokonce zřeknutí se na modlitbě předmětů, které nešťastníka sváděly a jejich odstranění, může být jeho okolím vnímáno jako fanatické.

35. Hudba – nevhodná

Hudba je darem, který je-li správně využíván, vede k Bohu, ale v rukách nepřítele spasení, se stává mocným nástrojem k odpadnutí. Hudba zdůrazňující pouze sílu a rytmus, může na posluchače působit až hypnoticky. Agresivní posluchači a zdevastované sály, jsou toho svědkem. Některé hudební skupiny přímo zasvěcují svoji tvorbu nepříteli spasení. Proto je tak důležité pěstovat v rodinném kruhu vhodnou hudbu a přemýšlet nad jejím působením. I v hudbě platí, že poslech určitého žánru nemusí být škodlivý pro posluchače, kteří nejsou vyhraněni pouze jedním směrem. Tam, kde je ale posluchač bezvýhradně oddán určitému tvrdému žánru, vzniká závislost, které se jedinec těžko zbavuje. (více o celé problematice v knize: „Křesťané a hudba“)

36. Televize jako společník

Soudný člověk jistě vnímá, že problém není v samotné televizi, ale v člověku, který si nedokáže vybrat pořady. Je třeba vážit si lidí, kteří otevřeně přiznávají, že svůj vztah k televizi nezvládnou a proto ji raději nemají. Dlouhodobé sledování televize vede k pasivitě a útlumu zdravého úsudku. Moderní konzument přijímá stále snadněji

názory, příklady a morální postoje, prezentované v nabídce pořadů. Při sledování stále častějších pořadů z oblasti mystiky a okultismu, se obrazovka stává doslova médiem. Prostředí, do kterého by mnozí tradiční křesťané nikdy nevstoupili, si zanesou přímo do svého domova. Spolu se svými dětmi pak sledují pořady a dnes i pohádky, které představují postavy, praktiky, příběhy, které jsou slučitelné s programem hnutí New Age, ale ne s Božím Slovem.

37. Internet

Nelze bez něho pracovat a nelze si bez něj představit současný život. Je zbytečné snažit se jej vymýtit, protože při veškeré snaze se nám vrátí ve škole, nebo v zaměstnání zpátky. Je ale třeba snažit se jej denně krotit, jako divoké zvíře, které může přinést užitek i zranění. Je dobré cvičit se v odstupu od něho, protože při podcenění soustavného krocení zjistíme, že nám najednou chybí denní dávka. A to jsme ještě nezačali hovořit o gamblerství v domácím prostředí i na veřejných místech, nebo o závislosti na pornografii. Prevencí proti takovým slabostem, je zdravá komunikace v rodině, spolu s projevy nepodmíněné lásky. Lidé často poznávají až pozdě, že své rodině dávali více věci, než sama sebe. Klíčící individualismus u počítače, by mohl být dříve odhalen, kdyby nás více než výkony našich dětí a partnera, zajímaly jejich potřeby a jejich pocity.

38. Přerušování kontaktu s lidmi podobného zaměření

Ne vždy je to úplně možné, ale zřekněme se kontaktu s lidmi, kteří nás vedou k závislosti na internetu, na pověrčivosti, na neustálém prožívání adrenalinu, nebo zábavy. Hledejme společnost, která nás povzbuzuje, motivuje a ve které jsme sami posilou. Jsou dvě cesty, jak se dostat z vlivu závislosti. Lásky a úcty k Bohu a lásky a úcty k milovanému člověku. Nejlepší cesta je pomoc obou stran. Ze spárů

pověřivosti a okultismu, může ale zachránit pouze Bůh. Vhodní lidé ale jsou důležitými prostředníky k záchraně.

39. Zřeknutí se míst, která jsou zasvěcena magii, spiritismu a která vedou k pověřivosti

Křesťan taková místa nevyhledává, a když se na ně nechtěně a náhodou dostane, bude li volat ke svému Spasiteli, zablokuje ten veškeré zlé vlivy, meditace i seance. Pokud ale křesťan projeví svou zvědavost a taková místa navštíví, snadno podlehne vlivu prostředí. Je velmi povzbuzující, že tehdy, když se křesťan nezajímá o nevhodné praktiky, nemusí se znepokojoovat projevy a vlivy, kterým podléhají zvědaví následovníci zlého.

40. Zřeknutí se míst, která připomínají takové praktiky

Jedná se tedy i o místa, která pouze připomínají tyto pochybné praktiky. Pro člověka, který neměl v této oblasti žádné zkušenosti, je taková opatrnost bezpředmětná, ale pro postižené je důležitá.

41. Spiritismus

Velkou ochranou proti vyvolávání zemřelých, je biblické poznání, že se jedná o podvod, protože mrtví nemohou mluvit a ani se nějak zjevovat. A před spiritistickými praktikami a následnými vlivy, jsme chráněni každodenním živým spojením s naším Spasitelem. Bible jasně zapovídá komunikaci s mrtvými (Izaiáš 8/19), seznamuje nás s pravdou, kdo se vlastně zjevuje, (2.Kor.11/14) a píše o údělu těch, kteří těmto praktikám propadli. (1.Par.10/13) Spiritismus může být schován i za modlitební chvílí, se čtením Božího Slova. A v pozvání na takové setkání, nebylo hned možné rozeznat, jaký charakter má tato modlitební chvíle. Teprve ve chvíli, když tato věřící žena vyprávěla, jak daleko na takovém setkání již skupina je, v podobě zjevení nejen zemřelých lidí, ale i materializace Ježíše Krista, bylo možné rozeznat

pravého ducha této seance. Vraťme se ale zpátky k umírněnějším začátkům. Zeptejme se našich dětí na jejich zkušenosti se spiritismem. Zjistíme, že prakticky neexistuje školní kolektiv, který by na výletě nevyvolával duchy. Na základní škole často a na střední škole snad vždycky. Poslední roky jsem nenarazil na studenta, který by mě potěšil slovy, že to ve třídě nezkoušeli. Když k tomu přidáme filmy se spiritistickou tematikou, které se nám dostávají do domácností, nejsme těmto vlivům vzdáleni, i když je vědomě nevyhledáváme. Stačí ale poznání diagnózy, nové odevzdání Ježíši Kristu a vyčištění od kvasu ve vlastním domově.

42. Nekomunikovat se zlým duchem

Ježíš Kristus nevedl dialog s temnými silami a na výzvu satana při svém pokušení na poušti odpověděl textem Božího Slova. Jako padlí lidé, bychom měli komunikovat pouze se Spasitelem lidstva a vyvarovat se polemiky s nepřítelem, které se zúčastnila Eva v ráji. Důsledky této diskuze není třeba připomínat. Nenechme se zmást při kontaktu s okultně postiženými lidmi tím, že před sebou stále vidíme nešťastného člověka, když se přitom nachází v transu a mluví jeho prostřednictvím nečistý duch (padlý anděl). Citujme Boží Slovo a oslovujme s láskou tohoto člověka, ale v žádném případě nereagujme na výzvy a otázky, které jeho prostřednictvím předkládá nepřítel spasení. Že se člověka zmocnil zlý duch, bezpečně poznáme z cynického, posměšného, zpochybňujícího, agresivního hlasu, nebo z úplné změny hlasu, který nepatří jmenovanému člověku. A nezapomínejme, že ten, který je s námi, je mocnější, než všechny síly temnosti.

43. Nevyprávět o zkušenostech s těmito praktikami

Jedině po určité době, kdy jsme zaujali odstup od své minulosti, nebo od zkušeností, které jsme s postiženými lidmi prožili. Prezentujme je

pouze proto, abychom varovali své okolí. V takovém vyprávění by nemělo být žádné osobní vyvyšování, žádná pohnutka být zajímavý a atraktivní. A už vůbec bychom neměli zesměšňovat nepřítele spasení a ani mu věnovat přílišnou pozornost. Máme o něm a jeho praktikách hovořit věcně a stručně, a to pouze z důvodu varování druhých. I při takové motivaci je třeba prosit o Boží ochranu, protože ti, kteří se vrací ve vzpomínkách zpět a znovu uvažují nad těmito tématy, ztrácí vnitřní pokoj a znovu se mohou vrátit ke své závislosti. Obracejme se v životě vždy na Ježíše Krista. „Vojensky se klade anděl Hospodinův okolo těch, kteří se ho bojí a zastává jich.“ (Žalm 34/8)

Nezapomeňme nikdy, že Spasitel je vítěz a nepřítel má již v knize Zjevení vystavené parte. Je velkým omylem představovat osoby Ježíše Krista a satana tak, jakoby byli rovnocenní sokové. Nepřítel má při kázání Božího Slova a výkladu proroctví radost, z takového představování hlavních postav. Při každém projevu z Bible má být jasně patrné, jaké jsou role těchto dvou bytostí, a vždy má být naší snahou vyvýšení Ježíše Krista.

44. Nepřipomínat si tyto praktiky v mysli

Již to bylo řečeno, ale ne dostatečně. Jsme tím, nad čím přemýšlíme. Tam, kam se vrací naše myšlenky, když vykonáme své povinnosti, tam, kde spočinou, tam jsou naši bohové, naše slabosti a naše závislosti. Jsme ale slabí na to, abychom se zbavili myšlenek a vzpomínek, které kolují v operační paměti mozku a jsou uloženy i hluboko uvnitř v podvědomí, na harddisku. V naší šedé mozkové kůře jsou vyryty brázdy, podobně, jako koleje na polní cestě. Dostat se z nich a udržet směr mimo tyto koleje, není v našich silách. To může učinit pouze náš Spasitel, na kterého je nutné se dívat a denně se pro něj rozhodovat. Následovat jej máme stejně pozorně, jako když udržujeme směr tak, abychom znovu nevjeli do vyjeté brázdy.

45. Odejít z prostředí, kde se o nich hovoří

Je to zdánlivě bezvýznamné opatření, které je ovšem pro ty, kteří mají určité zkušenosti s pochybnými praktikami, velmi podstatné. Dokonce stačí, když rodina, nebo nejbližší spolupracovníci, kteří projevovali zájem o alternativní směry, které se dotýkaly hranic temného duchovního světa, zanechali stopu v našem podvědomí. Mnozí lidé prožívají nepříjemné rozpoležení, již při hovoru o těchto věcech a jevech. Dokonce varující křesťanská kniha s touto tematikou, není vhodná pro všechny čtenáře. I potřeba k napsání těchto řádků by nevznikla, kdyby okultismus a disciplíny parapsychologie nezaplavily naše země.

46. Nemluvit v rodině po uzdravení o těchto věcech

Ani člověk, který byl kdysi obětí těchto praktik, ani jeho partner, ani další příslušníci rodiny, by se neměli ve vzpomínkách vracet k těmto zkušenostem. Ten kdo rád připomíná naši minulost, je nepřítel spasení. Pokud náš Spasitel připomene nepěknou zkušenost, je to z důvodu varování, v situaci, kdy se znovu ocitáme na stejném místě, kde jsme v minulosti selhali. Bůh chce, abychom se dívali dopředu. On nás vidí tak, jací jednou budeme, když za Ním stále půjdeme.

Jakou diagnózou a jakými následky mohou trpět lidé po zkušenostech se spiritizmem, věštěním a kouzelnictvím? Je nutné upozornit, že jednotlivé uvedené příklady, mohou mít i jiné příčiny a nemusí automaticky být důsledkem těchto praktik.

V oblasti duchovní: Roztěkanost a nesoustředěnost při čtení Bible. Dokonce neobvyklé návaly únavy, při otevření jejich stránek. Zároveň ale, při četbě běžného časopisu, nebo zhlédnutí internetu, se takový stav nedostaví. Nedostatečné obrácení, pochybnosti o Božím Slově,

jeho zaslíbeních i osobním spasení. Duchovní pýcha, přesvědčenost o prorockém daru, který je ale falešný. Nedostatek vnitřního pokoje.

V oblasti duševní: Střídání přehnané radosti a tísně. Nevyváženost, nesmířlivost, prchlivost, hádavost, pomstychtivost, nezvladatelné vnitřní hlasy, strach, myšlenky na útěk od společnosti i partnera, nebo dětí, pesimistický pohled na svět, neustálá kritika, agresivita, netečnost, proklínání, nebo nutkání k sebevraždě.

V oblasti tělesné: koktání, ztráta řeči, celková slabost, bezvědomí, ochrnutí částí těla, třes, epilepsie, nepřirozené projevy střídání mimiky a gestikulace, změny hlasu, hysterický smích, naprostá pasivita, překotná činnost a další.

Jak se zbavit těchto projevů, pokud byly opakovaně praktikovány a staly se závislostí?

1. Vyznání hříchů v přítomnosti odevzdaného křesťana, nebo dalších modlitebníků, kterým důvěřujeme a kteří sami nemají nic společného s těmito praktikami.

2. Odmítnutí zlého s praktickým zničením okultních předmětů, nestýkání se s podobnými lidmi a vyvarování se míst i věcí, které minulou závislost připomínají.

3. Odevzdání se J. Kristu, svého života, práce, času, odpočinku, lidí kolem sebe.

4. Každodenní hledání J. Krista na modlitbě, při čtení Božího Slova, u lidí, kteří milují Boha a na místech, která vedou ke Stvořiteli.

Citlivé vedení k vysokému cíli.

Podobenství, ilustrace a přirovnání Ježíše Krista, jsou i současnosti stále živá. Některá nám připomínají vzácné pravdy kdekoliv se nacházíme, ale jiná se stávají aktuálnějšími až na určitém místě. Nikdy jsem nepřemýšlel o pastýři a ovečkách více, než při svém pobytu na Valašsku. Dokonce jsem sháněl publikace o chovu ovcí, abych lépe porozuměl vztahu nebeského Pastýře k nám lidem. Pojdme tedy společně otevřít tu nejlepší odbornou literaturu pro vedení ovcí.

„Jako pastýř bude své stádo pást, shromáždí do náručí beránky, bude je nosit na rukách, zvolna povede březí ovečky.“ (Iz. 40/11)

Pracovní doba pastýře nemá začátku ani konce. I když ovečky zrovna odpočívají v ovčinci – v hrazeném prostoru, který má pouze jeden vchod. Ten ale postrádá křídlo dveří a pastýř se stává dveřmi tak, jak je psáno: „Amen, amen pravím vám, já jsem dveře ovcí.“ (Jan 10/7) Žádná ovečka neodešla bez vědomí pastýře a žádný dravec nemohl uchvátit kořist, aniž by nebyl konfrontován s kyjem pastýře. Ovce si nelehne, dokud má strach. Ovce si nelehne, pokud je rozruch ve stádě, protože neklid od okolních ovcí se na ní přenáší, i když jsou všechny její potřeby uspokojeny. Ovce si nelehne, pokud je přítomný dotěrný hmyz a neodpočine si také, pokud má hlad. Celé stádo nejlépe uklidní přítomnost pastýře, který se pečlivě stará o všechny potřeby svých svěřenců. Pastýři v biblických dobách nepásli své ovce v úrodných nížinách na březích vod, protože taková krajina byla plná dotěrného hmyzu, ani stádo nevedli do vysokých hor, kde by ovečky postrádaly vydatnou stravu, a terén by byl nebezpečný. Pásl je na úpatí hor, kde k nabytí živobytí bylo již třeba vydat ze sebe určité úsilí, ale bylo zde méně obtížného hmyzu. Možná by pastýřskou lekci kdysi potřeboval Lot, který si pro pobyt vybral úrodná údolí Sodomy a

Gomory. Možná by podobné školení potřeboval i současný člověk a také pochopení, že nebeský Pastýř poskytuje jinou zelenou pastvu a jiné zdroje vody, než obsahuje nabídka tohoto světa. Ježíš Kristus vede svůj lid cestami a tempem, nejvhodnějším pro jeho růst. Veškerá činnost se děje s ohledem na nejslabší a nejpomalejší v kolektivu. Pastýř nedovolí, aby berani byli někde vpředu a na konci klopýtaly březí ovečky s rizikem, že potratí. To si dovolí lidé v pracovním procesu, nebo na rekreaci, pokřikovat na slabší, aby přidali na tempu. Sama církev má být příkladem pomoci slabším. „Jedni druhých břemena neste a tak plňte zákon Kristův.“ (Gal. 6/2) Zde není místa pro jedince, kteří někde vpředu terorizují druhé a podle svých představ usměrňují duchovní tempo ostatních. Zde není prostor pro ty, kteří zahleděni do sebe, jsou povzbuzeni vlastním vítězstvím, nad některou dílčí věcí ve svém životě. Protože pýcha, sebeuspokojení a oddělení od stáda způsobuje pád, je místo těch, kteří chtějí být vpředu, právě vzadu, tam, kde budou ve službě následovat svého Mistra, tam, kde se nachází malá jehňátka a březí ovečky. A tak již ti nejslabší, nejohroženější a okolním vlivům nejvíce vystaveni, získají pomoc a budou chráněni před nadřazeností, výlučností a pýchou těch, kteří by jinak daleko před stádem pouze kritizovali.

Každé stádo má různé složení, od beranů, ovcí různého stáří, březí oveček, až po malé beránky a jehňátka. Jednotlivé kusy se také odlišují vydatností vlny při stříhu i množstvím vydávaného mléka. Každá ovečka má jiné potřeby, pastýř zná každý kus individuálně, každá ovce má své jméno (Jan 10/3) a za každou je pastýř ochoten položit i vlastní život (Jan 10/11). Ale celé stádo pastýř vede společně. Když prohlížíme jednotlivé překlady Písma, tak tempo celého stáda, určeného podle březích oveček je představeno slovy: „zvolna, poznenáhlu, šetrně, s mírností, povede pomalu, šetrně povede...“. To

není tempo rychlé, ani nulové. Náš cíl je: „Budte vy tedy dokonalí, jako i Otec váš nebeský je dokonalý.“ (Mat. 5/48) Dvě rozdílné skutečnosti ale jsou cíl – ovčinec, do kterého putujeme a tempo, kterým do cíle jdeme. Vzdálenost mezi cílem a naší současnou pozicí je často zdrojem malomyslnosti a frustrací. Kolik věřících lidí si přivodilo až psychické problémy z uvědomované propasti mezi tím co máme, a tím co jsme. Bůh nám představil vysoký cíl bezvýhradného odevzdání se Pastýři, již zde na této zemi, ale také nás přesvědčuje o tom, jak citlivě přihlíží k individualitě člověka a tempu jeho osobního růstu.

Vzpomeňme, jak Vykupitel vedl Izraelity z Egypta. Dříve než dostali zákon, poznali bezvýhradný Boží nepodmíněný zájem o vlastní oslabenou komunitu v podobě mocných znamení i zázračného vyvedení ze země poroby. Vzpomeňme, jak Bůh trpěl v Izraeli mnohoženství v době, kdy v ostatních kulturách bylo zcela běžné a trpělivě vedl svůj lid tak, že v době Kristově již prakticky neexistovalo. Vzpomeňme na Boží shovívavost s otrokářským systémem v Izraeli, kdy jeho okamžité zrušení by pravděpodobně vyvolalo zhroucení ekonomiky celého národa. Místo toho jim dal instrukce, jak zacházet s otroky a předepsal dobu propuštění. Vzpomeňme na Eliáše po vítězství nad Bálovými proroky, kdy se bojí Jezábel a propadá depresi, že už je poslední věrný v Izraeli. Bůh rozumí unavenému prorokovi, nic mu nevyčítá a nakonec si jej povolává k sobě.

Nejsou to všechno nádherná svědectví o tom, jak Bůh šetrně a citlivě vede své následovníky? Náš Pán přece není náhončí, který ze zadu žene svoje svěřence a neustále jim vyčítá vzdálenost k cíli. On nesdělil pouze: „Toto vám píšu, moji drazí, abyste nehřešili. ...“ (1. Jan. 2/1) Protože to by nás uvedlo do beznaděje, zoufalství, nebo do snahy dosáhnout vlastní silou dokonalosti. Jan pokračuje díky Bohu dál slovy: „Kdyby někdo zhřešil, máme u Otce přímělu, Ježíše Krista,

toho Spravedlivého“. Tím vysoký cíl zůstává, cesta nedává prostor pro lenivé povaleče, ale přitom nás vede k trpělivému a chápavému Pastýři. Není na místě zdůrazňovat pouze dokonalost, ke které jsme vedeni, nebo zase stále představovat shovívavost a milosrdenství Spasitele. Učiňme konec tvrdému vyžadování norem bez lásky i laciné milosti bez poslušnosti zákona. Připomeňme si společenství ovcí, které pastýř vede k zastávkám i k pohybu. Pro slabé bude takové tempo snesitelné i milosrdné a pro silné bude příležitostí k ochraně a službě. Ať způsob jak vede pastýř stádo, se nám stane zaslíbením o trvalém růstu, pochopením o vyváženosti odpočinku i práce a poznáním, jak Pastýř Ježíš Kristus, který se stal člověkem, rozumí našemu lidství.

Poznání hranic.

Je zajímavé sledovat způsob práce i odpočinku Ježíše Krista. Žádná osobnost na světě neměla nikdy tak důležitý úkol, jako Spasitel světa. Přitom našeho Pána nalézáme o samotě na modlitbě, v důvěrném rozhovoru s jednotlivci, před mohutnými davy, při odpočinku s učedníky, nebo v domácím bezpečí u Lazara. Často za ním přicházely davy a on jim trpělivě sloužil. Uzdravoval nemocné, povzbuzoval zkroušené a učil hledající. Je takřka nepředstavitelné, že někdy musel říci dost, rozpustit davy, opustit jednotlivce, odmítnout potřebného. Nebo si snad máme udržovat představu, že vždy dokončil každou práci, že posloužil všem lidem a uzdravil každého nemocného? Proč u rybníka Bethesda uzdravil pouze jednoho člověka. Byli snad ostatní uzdravení nehodni? Můžeme se domnívat, že Ježíš Kristus, omezený lidským tělem mohl naplnit potřeby každého člověka, svého národa, nebo dokonce celého světa? Proč by tedy posílal své učedníky sloužit a proč by zakládal církev, která měla stejně jako on pracovat v rovině

duchovní, zdravotní i sociální? Zůstane nezodpovězenou otázkou, jak dlouho by Spasitel odpočíval s učedníky na druhé straně jezera, pokud by je nevyrušil zástup lidí. Stojí za zmínku připomenout si, že Ježíšovo: „Pojďme, odpočiňme maličko“, zaznělo po smrti Jana Křtitele, kdy učedníci i on sám potřebovali zastavení a odstup od lidí, kterým sloužili.

Při čtení evangelií, pod vlivem slov života, zasažení příklady Spasitelovy obětavosti, si těžko představujeme útrapy tehdejšího cestování, které Pán se svými učedníky absolvoval převážně pěšky. Jak velkou část života strávil pod širým nebem za každého počasí. Jak seděl žíznivý, hladový a unavený u Jákobovy studně. Je těžké představit si, co asi udělal, než se vrátili učedníci, když Samaritánka běžela do města a nechala stát vědra u studny? Co asi prožíval Ježíš Kristus, když si povzdechl, že lišky mají doupata, ptáci hnízda, ale Syn člověka nemá, kde by hlavu složil? Je dostatečné vysvětlení, že v odpovědi zákoníkovi naznačil, co bude muset při následování obětovat? Necítíme ve výroku Spasitele i lidský postesk? Touhu po naplnění základní lidské potřeby? A co teprve opakované, odejmi ten kalich ode mě? Jaký zápas se skrýval v odevzdání se Otci a trnité cestě, kterou měl podstoupit, dříve než v plném odevzdání vydechl: „Staň se vůle tvá“? Byl člověk a Bůh zároveň. Trpěl při pohledu na lidskou bídu a nemohl všem pomoci. Učil, pracoval, čerpal i odpočíval tak, aby při nejtěžší chvíli svého života obstál duchovně, duševně i fyzicky. Vždyť mnozí odsouzenci umírali již při krutém římském bičování a zatím On ještě nesl kříž na Golgotu a citlivě vnímal potřeby svého okolí. Jak máme my po vzoru svého Spasitele rozložit síly, zbytečně se nepřepínat, abychom vydrželi v zátěži a také si nepovolovat, abychom nebyli oslabeni?

1. Fyzická únava. Svůj limit při tělesné práci, nebo sportu, poznáme s největší pravděpodobností velmi dobře, protože se

projeví napětím v zádech, nohách i jiných částech těla. Důležité je nepřepínat se a nenamáhat se tak, že přestoupíme hranici a bude následovat bolest, která nás může vyřadit na několik dní z pracovního výkonu. Únava a napětí ve svalech, je určitě dobré znamení, že jsme si v procesu nepovolovali. Rozumný a pracovitý člověk pozná své limity a zvláště při sportu sleduje, kolik si může přidat na zátěži.

2. Duševní únava. Možná bychom ji mohli nazvat i emoční únava. Ten kdo pracuje hodně s lidmi a je vystaven komplikovaným řešením, nebo ten, kdo prožil silné emoční vypětí z dramatických událostí, které přináší život, poznává, co to je duševní únava. Takový jedinec sice může mít rád lidi, ale již se nemůže soustředit na jejich problémy a těžko zakrývá svou vyčerpanost. K překonání takové únavy často stačí fyzická práce a spánek.
3. Duchovní únava. Je vůbec možná? Pokud bychom duchovní život vnímali jako chození s J. Kristem, tak takový životní styl nemůže nikdy unavit, protože se týká všech oblastí života, práce odpočinku, zábavy a veškeré činnosti. Příkladem mohou být družičky z 25 kapitoly Matoušova evangelia. Spaly, ale byly připraveny. Pokud se ale budeme zabývat neustálým čtením duchovní literatury a to i Bible, na úkor ostatních činností, budeme duchovně unavení, vyčerpaní ale i hladoví. Zdá se, že takoví lidé si svoji diagnózu vůbec nepřipouští, podobně jako zákoníci, kteří si mysleli, že svojí mnohmluvností a výkonem právě naplňují pravou duchovnost.

Potřebujeme se zastavit k odpočinku i v pravý čas se pustit do práce. Některá zastavení k odpočinku jsou zřetelně dána. Noc, sedmý den a dovolená, kterou Izraelité prožívali při slavnosti stánků. I nám je doporučováno vzdálení se od domova a prožití příjemných dní

odpočinku spolu se svými blízkými, někde uprostřed přírody. Může být velmi praktické, napsat si na papír všechny činnosti, které děláme a posléze je zkusit seřadit podle důležitosti a nezbytnosti. A potom již najít odvahu něco odspodu vyškrtnout. I sám Spasitel si musel stanovit priority a střídat proces vydávání a čerpání, práce i odpočinku.

A co říci lidem lenivým, kteří vyhledávají především zábavu? Tyto řádky nejsou pro ně, protože takoví lidé potřebují práci, řád, dozor a prožití důsledků ovoce, které sami zaseli. Tato zamyšlení jsou určena těm, kteří v rodinách i ve společnosti jsou obtíženi tíhou břemen a odpovědnosti. Těm patří Boží království a ti dojdou od Pána takového pokoje, který nemůže dát svět.